

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 207/09-47

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2009 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti J. B., D., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. I. M., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. I. M., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 4/2005, za účasti Okresného súdu Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. B. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 4/2005 p o r u š e n é b o l o .

2. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á uhradiť J. B. trovy konania v sume 245,70 € [slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov (7 401,96

Sk)] na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. I. M., Advokátska kancelária JUDr. I. M., s. r. o., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava I je p o v i n n ý uhradiť štátu trovy konania v sume 245,70 € [slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov (7 401,96 Sk)] na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 7000060515/8180 vedený v Štátnej pokladnici do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 207/09 z 9. júla 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť J. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 4/2005 (ďalej aj „namietané konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal okresnému súdu 7. januára 2005 návrh na začatie konania o náhradu škody proti odporcovi S., a. s.

Sťažovateľ uviedol, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebola vec právoplatne skončená.

Okrem toho, že sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy rozhodol, že postupom okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, požadoval aj prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov. Napokon žiadal priznanie finančného zadosťučinenia v sume 4 500 € (135 567 Sk) a náhradu trov právneho zastúpenia.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti prípisom sp. zn. Spr. 3349/09 doručeným ústavnému súdu 21. mája 2009 a prípisom toho istého Spr doručeným ústavnému súdu 3. augusta 2009, v ktorých sa okrem iného uvádza:

«K priebehu konania (t. j. uvedenie procesných úkonov vo veci od podania návrhu na začatie konania dosiaľ, ktoré boli zistené nahliadnutím do spisu tunajšieho súdu, sp. zn. 19 C 4/2005):

Dňa 11. 01. 2005 doručený súdu návrh v právnej veci navrhovateľa: Mgr. J. B. proti odporcovi: S., a. s. Dňa 21. 06. 2005 súd vyzval navrhovateľa na doloženie dokladov potrebných na rozhodnutie o jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov. Dňa 18. 07. 2005 navrhovateľ doložil doklady. Dňa 17. 08. 2005 súd uznesením č. k. 19 C 4/2005-14 rozhodol o žiadosti navrhovateľa. Dňa 31. 08. 2005 doručené súdu odvolanie navrhovateľa. Dňa 13. 09. 2005 spis predložený odvolaciemu súdu. Dňa 31. 03. 2006 postúpené odvolaciemu súdu podanie navrhovateľa. Dňa 12. 07. 2006 vrátený spis tunajšieho súdu spolu s rozhodnutím odvolacieho súdu. Dňa 16. 08. 2006 uznesenie tunajšieho súdu č. k. 19 C 4/2006-40, ktorým rozhodol o žiadosti navrhovateľa. Dňa 13. 12. 2006 súd uznesením č. k. 19 C 4/2005-42 vyzval navrhovateľa na odstránenie väd návrhu. Dňa 05. 01. 2007 doručil navrhovateľ svoje podanie. Dňa 19. 01. 2007 súd uznesením č. k. 19 C 4/2005-51 rozhodol o zastavení konania v časti a uznesením č. k. 19 C 4/2005-52 pripustil vstup do konania účastníka na strane odporcu. Dňa 02. 05. 2007 súd uznesením č. k. 19 C 4/2005-59 pripustil zmenu petitu návrhu a vyzval odporcov na vyjadrenie sa k návrhu. Dňa 31. 05. 2007 a dňa 07. 06. 2007 doručené vyjadrenie odporcu v 1. rade. Dňa 14. 06. 2007 doručené súdu vyjadrenie odporcu v 2. rade. Dňa 07. 08. 2007 súd zaslal právnenmu zástupcovi navrhovateľa vyjadrenia odporcov. Dňa 03. 10. 2007 súd vyzval odporcu v 1. rade na vyjadrenie sa

k návrhu na zámenu účastníka konania. Dňa 23. 01. 2008 požiadal navrhovateľ o zmenu právneho zástupcu. Dňa 16. 12. 2008 vytyčený termín pojednávania na deň 12. 02. 2009 a výzva odporcom. Dňa 15. 12. 2008 doručené súdu podanie navrhovateľa. Dňa 09. 01. 2009 súd uznesením č. k. 19 C 4/2005-103 opravil uznesenie č. k. 19 C 4/2005 zo dňa 16. 08. 2006. Dňa 09. 01. 2009 boli účastníci konania predvolaní na nariadený termín pojednávania. Dňa 09. 01. 2009 oznámenie adresované navrhovateľovi. Dňa 09. 01. 2009 doručené podanie právneho zástupcu JUDr. J. V. Dňa 22. 01. 2009 doručené vyjadrenie právneho zástupcu JUDr. J. V. Dňa 26. 01. 2009 doručené vyjadrenie JUDr. D. S. Dňa 26. 01. 2009 doručené vyjadrenie navrhovateľa. Dňa 04. 02. 2009 bol predmetný spis pridelený zákonnému sudcovi JUDr. E. M. Dňa 05. 02. 2009 bol zrušený termín pojednávania nariadený na deň 12. február 2009 o 8.15 hod. z dôvodu zmeny zákonného sudcu a zároveň bol nariadený termín pojednávania na deň 27. marec 2009. Dňa 06. 02. 2009 faxom doručený návrh odporcu v 2. rade (doplnené originálom dňa 09. 02. 2009). Dňa 12. 03. 2009 pokyn zákonného sudcu pre vyššieho súdneho úradníka. Dňa 12. 03. 2009 súd uznesením č. k. 19 C 4/2005-155 zmenil uznesenie súdu, č. k. 19 C 4/2005-40 tak, že zrušil ustanovenie JUDr. J. V., advokáta a navrhovateľovi ustanovil zástupcu JUDr. V. A. Dňa 26. 03. 2009 doručené ospravedlnenie právneho zástupcu JUDr. J. A., advokáta. Dňa 27. 03. 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bolo vyhlásené uznesenie, že termín pojednávania sa odročuje na deň 11. máj 2009. Dňa 27. 03. 2009 doručené ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní navrhovateľa. Dňa 07. 05. 2009 faxom doručené ospravedlnenie právneho zástupcu JUDr. J. A., advokáta. Dňa 11. 05. 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bolo vyhlásené uznesenie, že termín pojednávania sa odročuje na deň 15. jún 2009. Dňa 11. 05. 2009 doručené ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní právneho zástupcu JUDr. J. A., advokát, nakoľko do dnešného dňa sa mu nepodarilo skontaktovať s navrhovateľom. Dňa 12. 05. 2009 boli účastníci konania predvolaní na nariadený termín pojednávania. Dňa 09. 06. 2009 doručené podanie navrhovateľa. Dňa 09. 06. 2009 doručené podanie navrhovateľa. Dňa 15. 06. 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bolo vyhlásené uznesenie č. k. 19 C 4/2005-185, že konanie sa zastavuje. Dňa 17. 06. 2009 doručené vyčíslenie trov konania právneho zástupcu odporcu. Dňa 19. 06. 2009 pokyn zákonného sudcu. ...

Predmetné konanie poznačené je prietahmi, čo možno považovať v danej veci za objektívny prietah, ktorý bol spôsobený predovšetkým vysokým nápadom vecí v oddelení vyššieho súdneho úradníka, zákonného sudcu ako aj nedostatočným personálnym obsadením sudcov na civilnom úseku tunajšieho súdu. Vzhľadom na vysoký nápad v oddelení „19“ a pretrvávajúci veľký počet nevybavených vecí v oddelení 19 C sa jednotlivé časové úseky medzi úkonmi sudkyne a vyšších súdnych úradníkov predĺžili. Zároveň však musím poukázať na skutočnosť, že viacero pojednávanií bolo odročených pre správanie sa účastníkov konania.

Zároveň si Vám dovoľujem oznámiť, že som pristúpila k sledovaniu veci a požiadala som zákonnú sudkyňu o konanie vo veci tak, aby k ďalším prietahom v konaní nedochádzalo. Nakoľko zaťaženosť súdneho oddelenia, resp. jednotlivých civilných sudcov nemôže byť dôvodom na porušenie práva účastníka konania garantovaného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, mám zato, že predmetné konanie je poznačené zbytočnými prietahmi, avšak objektívneho charakteru.

V súlade s ust. § 25 ods. 3 zákona č. 38/93 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

V prípade, že Ústavný súd Slovenskej republiky návrh neodloží alebo neodmietne, ale prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu, aby bolo vzaté do úvahy, že zákonná sudkyňa subjektívnym konaním nezavinila vznik prietahov v konaní. S poukazom na uvedené objektívne dôvody, za ktorých došlo k prietahu v konaní prosím Ústavný súd Slovenskej republiky, aby uvedené skutočnosti vzal do úvahy.»

V závere prípisu doručeného ústavnému súdu 3. augusta 2009 okresný súd opätovne uviedol:

„V prípade, ak Ústavný súd Slovenskej republiky dospeje, že bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, aby bolo vzaté do úvahy, že zákonná sudkyňa subjektívnym konaním nezavinila vznik prietahov v konaní. S poukazom na uvedené objektívne dôvody, za ktorých došlo k prietahu v konaní, prosím Ústavný súd

Slovenskej republiky, aby uvedené skutočnosti pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia vzal do úvahy a nepriznal mu finančné zadosťučinenie v plnej výške.“

Sťažovateľ v podaní doručenom ústavnému súdu 13. augusta 2009 opísal vlastné subjektívne hodnotenie priebehu napadnutého konania, pričom v závere okrem iného uviedol:

„Vzhľadom na zlý zdravotný stav, a pod uvedenými nátlakmi som sa rozhodol, že stiahnem žalobu zo súdu a požiadam o zastavenie konania vo veci 19 C 4/2005, čo som urobil podaním na súd zo dňa 5. mája 2009. Urobil som tak pod obrovským psychickým zaťažením, ktoré sprevádzalo toto konanie v dôsledku nekonania právnych zástupcov, v dôsledku hrubých oslovení konajúcou sudkyňou a najmä jej vyhrážkou, že ma nechá predvolať na pojednávanie políciou.

Žalobu som vzal síce podaním späť, ale vec 19 C 4/2009 nie je doposiaľ Okresným súdom Bratislava právoplatne uzavretá, pretože sa v zákonom stanovenej lehote včas odvolal vo veci 19 C 4/2005-185 voči uzneseniu Okresného súdu Bratislava I, zastúpeného sudkyňou JUDr. E. M. a to preto lebo považujem uznesenie za nesprávne a neplatné v časti o priznaní odmeny vo výške 865,79 eur JUDr. K. Š., ..., ktorý zastupoval odporkyňu v druhom rade, G., a. s., B.“

K vyjadreniam okresného súdu sťažovateľ zaujal stanovisko aj prostredníctvom právneho zástupcu podaním doručeným ústavnému súdu 25. augusta 2009, v ktorom sa okrem iného uvádza:

«Tak ako som konštatoval v doplnení sťažnosti, že predmetné konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I, sp. zn.: 19 C 4/2005, je postihnuté neprímeranými prietiahmi, vyjadrenie predsedníčky Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 27. 07. 2009, resp. 06. 08. 2009 toto moje konštatovanie žiadnym podstatným spôsobom nevyvracia, ale naopak v kontexte „chronologického popisu“ potvrdzuje.

Paradoxne, jediným relevantným rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I počas niekoľkých rokov bolo nedávne rozhodnutie o zastavení konania na návrh sťažovateľa, ktorý, podľa vlastného vyjadrenia, v danom konaní rezignoval na to, aby sa v primeranej dobe domohol zákonného a spravodlivého meritórneho rozhodnutia.

Čo sa týka argumentácie predsednícky Okresného súdu Bratislava I, že prieťahy boli spôsobené najmä „vysokým nápadom vecí v oddelení vyššieho súdneho úradníka, zákonného sudcu ako aj nedostatočným personálnym obsadením na civilnom úseku...“, opätovne treba konštatovať, že tieto pri rozhodovaní o sťažnosti navrhovateľa pred ústavným súdom nemôžu byť v zásade akceptované. ...

Čo sa týka stanoviska k „doplneniu“ môjho podania (odstránenie nedostatkov sťažnosti) zo strany sťažovateľa, nevidím dôvod predmetné podanie sťažovateľa doručené ústavnému súdu dňa 13. 08. 2009 akýkoľvek spôsobom komentovať, keďže ho z hľadiska jeho obsahu nemožno - podľa môjho názoru - považovať za ďalšie doplnenie sťažnosti. Skutočnosti, resp. výhrady, ktoré tam sťažovateľ uvádza vo vzťahu k jednotlivým menovaným osobám, možno považovať ako výsledok jeho nespokojnosti s priebehom celého konania pred všeobecným súdom, pričom ja osobne musím jednoznačne odmietnuť nepravdivé tvrdenia sťažovateľa o tom, že by sťažovateľ ako môj klient nebol informovaný o kauzách, v ktorých ho zastupujem, resp. že by mu dokonca neboli doručované rozhodnutia súdov a pod.

Musím potvrdiť skutočnosť, že so sťažovateľom je veľmi obtiažna komunikácia a na osobné stretnutia sa v zásade nedostavuje pre údajne zlý zdravotný stav, preto komunikácia s ním je na jeho žiadosť výlučne písomná, a to prostredníctvom pošty, resp. telefonická, pričom telefonická komunikácia prebieha vždy iba z mojej iniciatívy a nikdy sa nestalo, aby ma sťažovateľ, ako môj klient, sám telefonicky kontaktoval za účelom osobného stretnutia, prípadne podania informácie, čo je u iných klientov úplne bežná prax.»

Obsah súvisiaceho spisu okresného súdu potvrdzuje úkony uvedené v jeho vyjadrení z 27. júla 2009.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Ústavný súd na okresnom súde zistil, že proti uzneseniu z 15. júna 2009, ktorým na návrh sťažovateľa bolo konania zastavené, sťažovateľ v časti, ktorou mu okresný súd

uložil povinnosť zaplatiť odporcovi v 2. rade trovy konania v sume 865,79 €, podal odvolanie a súdny spis bol 31. augusta 2009 predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“).

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou okrem iného domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania

postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že spory o náhradu škody tvoria bežnú súčasť agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno hodnotiť po stránke právnej ani skutkovej ako zložit'é, čo sa vzťahuje aj na napadnuté konanie. Na právnu ani skutkovú zložitost' preskúmaného konania nepoukazoval vo svojom vyjadrení ani okresný súd.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka súdneho konania je druhým kritériom pri rozhodovaní, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej konštantnej judikatúry, v súlade

s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03).

Podľa § 96 ods. 1 OSP navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Z vyjadrenia sťažovateľa z 9. augusta 2009 a z vyjadrenia okresného súdu k sťažnosti z 27. júla 2009 vyplýva, že sťažovateľ podaním z 5. mája 2009 doručeným okresnému súdu zobral svoj návrh späť, na základe čoho okresný súd uznesením z 15. júna 2009 napadnuté konanie zastavil. Vzhľadom na späťvzatie návrhu sťažovateľom možno vysloviť názor, že týmto procesným úkonom sťažovateľ stratil záujem na jeho prerokovaní súdom, pričom si musel byť vedomý, že o ňom nebude meritórne rozhodnuté. Túto skutočnosť považoval preto ústavný súd za nutné zohľadniť pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia.

3. Napokon ústavný súd z hľadiska skúmania, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, hodnotil samotný postup okresného súdu.

V priebehu napadnutého konania ústavný súd zistil okrem krátkodobého obdobia nečinnosti okresného súdu [v období od 11. januára 2005 (doručenie návrhu okresnému súdu) do 21. júna 2005 (výzva okresného súdu na doplnenie návrhu)] jedno dlhodobejšie obdobie nečinnosti v trvaní 14 mesiacov, a to od 3. októbra 2007 (výzva okresného súdu) do 16. decembra 2008 (okresný súd nariadil termín pojednávania).

Okrem uvedeného obdobia nečinnosti okresného súdu však možno jeho postup v namietanom konaní kvalifikovať aj ako nesústreďený a neefektívny. Tento názor možno vyvodiť z uznesenia krajského súdu z 31. mája 2006, ktorým zrušil odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu zo 17. augusta 2005 o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov a neustanovení právneho zástupcu sťažovateľovi. Podľa názoru krajského súdu

nedostatočné odôvodnenie spôsobilo nezrozumiteľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu a jeho nepreskúmateľnosť.

Po vrátení veci na ďalšie konanie okresný súd uznesením zo 16. augusta 2006 sťažovateľa oslobodil od súdnych poplatkov a ustanovil mu právneho zástupcu.

Okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti okrem iného uznal existenciu prierahov v napadnutom konaní uvádzajúc, že *„sa jednotlivé časové úseky medzi úkonmi sudkyne a vyšších súdnych úradníkov predĺžili“*.

Argumentáciu okresného súdu (vysoký nápad vecí v oddelení vyššieho súdneho úradníka, zákonného sudcu, nedostatočné personálne obsadenie sudcov na civilnom úseku, vysoký nápad vecí v oddelení 19 C a pretrvávajúci veľký počet nevybavených vecí v oddelení 19 C) ústavný súd nemohol akceptovať s poukazom na svoju predchádzajúcu judikatúru, v ktorej uviedol, že Slovenská republika nemá alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie stavu právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov, v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konania spôsobujúce zbytočné prierahy v súdnom konaní. Ústavný súd k tomu dodáva, že v žiadnom prípade nemožno prenášať technicko-organizačné problémy štátnych orgánov na účastníkov konania, čo platí o to viac, ak to môže mať za následok porušenie ich základných práv alebo slobôd (II. ÚS 311/06).

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd považoval za potrebné vysloviť porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou, môže ústavný súd prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým

vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, finančné zadost'učinenie.

Vzhľadom na to, že okresný súd na základe späťvzatia návrhu sťažovateľom konanie vo veci uznesením z 15. júna 2009 zastavil, ústavný súd napriek tomu, že toto uznesenie nie je v časti týkajúcej sa trov konania dosiaľ právoplatné, nepovažoval za potrebné prikázať okresnému súdu konať bez zbytočných priet'ahov. Berúc do úvahy najmä skutočnosť, že sťažovateľ v dôsledku späťvzatia návrhu stratil záujem na meritórnom prerokovaní veci, s ktorou sa obrátil na okresný súd, a preto už ani nemôže trvať na odstránení stavu právnej neistoty, ktorá je, ako už bolo uvedené, podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ústavný súd sťažovateľovi finančné zadost'učinenie nepriznal.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania, ktoré vznikli sťažovateľovi v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom advokátom JUDr. I. M. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2008, ktorá bola 695,41 € (20 949,92 Sk). Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 115,90 € (3 491,60 Sk), t. j. za dva úkony 231,80 € (6 983,21 Sk). Spolu s režijným paušalom 2 x 6,95 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) bola úhrada priznaná v celkovej sume 245,70 € (7 401,96 Sk).

Vzhľadom na uvedené rozhodol ústavný súd o sťažovateľom uplatnených trovách konania tak, ako to je uvedené v bodoch 3 a 4 výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2009